

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

гр. Велико Търново

ДО г-н КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
на ВЪРХОВЕН
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
гр.С О Ф И Я

Д О К Л А Д
от Марияна Микова Лазарова,
Председател на Административен съд
гр.Велико Търново

Относно : участие в работно посещение в гр.Кобленц за обмяна на опит и обучение за времето от 15.03.2010г. до 18.03.2010г., съгласно споразумение за сътрудничество между Главен административен съд на федерална провинция Райланд Пфалц и Административен съд-Велико Търново

Основание : Заповед за командировка №52/05.03.2010г. на Председателя на Административен съд-Велико Търново

Уважаеми господин ПЕНЧЕВ,

По повод осъществена командировка в гр.Кобленц за обмяна на опит и обучение за времето от 15.03.2010г. до 18.03.2010г., съгласно Споразумение за сътрудничество между Главен административен съд на федерална провинция Райланд Пфалц и Административен съд-Велико Търново, представям следния доклад :

Командировката бе проведена по предварително съгласувана програма между Главен Административен съд на провинция Райланд Пфалц и Административен съд-Велико Търново в гр.Кобленц за периода 15.03.2010г.-18.03.2010г.

Работното посещение започна на 15.03.2010г. с приветствие от страна на президента на Конституционния съд и на Главния административен съд на Райланд Пфалц- проф. д-р Карл Фридрих Майер. След това ни бе дадена възможност да се запознаем с условията на работа в съда като разгледахме съдийски кабинети, информационен център, библиотеката на съда и други работни помещения.

Следобед на 15.03.2010г. ни бяха представени съдебните институции на провинция Райланд-Пфалц със седалище в гр.Кобленц от президента на Конституционния съд и председател на Главния административен съд на

Райланд-Пфалц проф. д-р Карл Фридрих Майер и от съдията в същия съд Краус-Ахим Бониковски.

1. **Теми,обсъдени по време на обучението :**

- Устно заседание и принципа на служебното начало при разглеждане на делата от германския административен съд;
- Съдебни инстанции и правни средства в немския административен процес;
- Практика на немските съдилища в областта на екологичното право
- Възлагане на обществени поръчки;
- Европейския съд-структура,компетенции,процедура по сезиране, представяне на решения на съда на Европейските общности по казуси,поставени от германските съдилища,от значение за националните съдилища;
- Дела по изграждането на сметища и обработката на отпадъци
- Контрол на качеството на работата на съда-анкета на клиенти, изработване критерии за качество,взаимоотношения с останалите институции и адвокати;
- Работа на съда с медиите и печата;

Допълнително по предложение на българската страна бе включена и темата за електронен обмен на информация между институциите,приемане на жалби по електронен път.

2. **Практическо обучение**

- **Участие при подготовката на устното заседание на втори съдебен състав на Административен съд-Кобленц на 17.03.2010г.**

Предмет на делото:дължи ли държавен служител,който е бил пратен на работа в мисия на германската армия в Босна сума,представляваща стойността на нанесена щета на автомобил,в резултат на груба небрежност. Твърди се,че поради проявена груба небрежност от страна на въпросния служител,изразяваща се в неизпълнение на вътрешни наредби как следва да бъде оставен автомобил-с включена ръчна спирачка/на ниска предавка и изключен двигател,без ключовете да се оставят на таблото,а самият автомобил да е заключен- се е стигнало до инцидент ,при който автомобил тръгва сам,блъска се в пътен знак и са причинени сериозни щети.

По време на предварителното обсъждане в закрито заседание съдебния състав,състоящ се само от професионални съдии,коментира фактите по случая,действително ли са нарушени посочените подзаконови актове, уреждащи задълженията на служителя,обсъждат се вариантите за решавана на спора,следва ли да бъдат допускани допълнителни доказателства или делото е изяснено от фактическа страна.

- **Участие в устното съдебно заседание на втори състав на Административен съд-Кобленц по делото,по което присъствахме на подготвителното заседание.**

Съдебното заседание протича като свободен разговор между съда и страните.Изслушва се воденият от жалбоподателя експерт,който взема

становище относно извършеното нарушение и неизпълнението на задължения от страна на служителя.Страните изрично заявяват,че фактите са ясни и че няма да ангажират други доказателства.Съдът посочва на страните,че могат да сключат споразумение.Съдебният състав,който за разлика от България се състои от 3съдии и 2съдии на почетна длъжност/аналог на съдебните заседатели/ изрично посочва,че ще изготви съдебния си акт и ще го съобщи на страните в 14дневен срок от приключване на съдебното заседание.

- Участие в устно съдебно заседание на състав на Главния административен съд-Кобленц под председателството на Вицепрезидента на съда Волфганг Щеплинг

Предмет на делото : Валидна ли е шофьорска книжка на германски гражданин,постоянно живеещ в Германия,ако същата е издадена в Република Чехия ?

Изключително интересна бе и срещата ни Министъра на правосъдието Д-р Хайнц-Георг Бамбергер,на която обсъдихме постиженията на българския административен съд в повишаване доверието на българските граждани към съда.посочихме какви са резултатите от работата ни по отношение качество и бързина на административното съдопроизводство. Обсъдихме възможностите за продължаване взаимното сътрудничество и обмяна на добри практики между административните съдилища в провинция Райланд-Пфалц и административните съдилища в България.

Президентът на Конституционния съд на провинция Райланд Пфалц и Председател на Главния административния съд-Кобленц проф.Д-р Карл Фридрих Майер,заедно със съдия Клаус-Ахим Бониковски ни представиха съществуващите съдебни институции в провинцията.Разясниха ни,че освен така наречените общи съдилища във Федерална република Германия съществуват административни,трудови,социални и данъчни съдилища. Пояснено ни бе,че не се прилага принципа на случаен избор на съдия-докладчик в този му вид,както е у нас,а делото се разпределя според действителната натовареност в рамките на съответния съдебен състав.

Съдия Дагмар Вюнш ни запозна какво в същност представлява устното заседание и защо практически в повечето случаи административните дела в Германия приключват само с едно открито заседание.Разяснена ни бе неската практика в административното съдопроизводство при прилагане на принципа на служебното начало.Тази информация бе допълнена от презентацията на съдия Мартин Щайнкюлер относно съдебните инстанции и правните средства в немския административен съдебен процес.Интерес предизвика у нас съществуващата процедура по допускане на обжалване на съдебно решение постановено от административен съд пред по-горния съд.

По време на срещата ни със съдия Юрген Хелд ни представиха практиката на германските административни съдилища в областта на екологичното право.Какъв е начина на сметосъбирането,как се определя

дължимата такса смет, каква процедура се следва при определяне на площадки за изграждане на сметища бяха част от изключително интересната информация, поднесена ни от съдия Фриц.

Изключително интересна бе и срещата ни със съдия Херман Шума, който ни запозна с практиката на германските съдилища при оспорване на административните актове във връзка с възлагане на обществени поръчки.

Съдия д-р Томас Щанекер ни поднесе изключително актуална информация относно решения на съда на Европейските общности по дела на германските съдилища и тяхното значение за съдебните решения, постановявани от националните съдилища.

3. Качествен мениджмънт

За мен като административен ръководител бе изключително интересна информацията, поднесена ни от съдия Вюнш, как се извършва проучване на общественото мнение за работата на магистратите и съдебните служители чрез анонимни анкети. Как се приема кое от дадените предложения в тези анкети действително е ценно и може да доведе до подобряване работата на съда. Как се осъществяват неформални контакти между ръководството на съда и останалите институции и адвокатурата, на които се търси бързо и адекватно решение на различни проблеми, чиято цел е подобряване работата на съда. От своя страна ние предизвикахме любопитството на неските ни колеги с това, че се води ежемесечна статистика за работа на всеки магистрат и че за всеки един месец може да дадем точна информация кой съдия колко и какви дела е получил на доклад, колко дела е разгледал в съдебно заседание, колко дела е приключил, колко дела са били обжалвани, колко обжалвани дела са върнати междувременно от Върховния административен съд и какъв е резултатът от тях.

4. Работата на съда с медиите и печата

Съдия Манфред Щам изпълнява функциите на пресаташе на съдилищата и на Административния съд и на Главния административен съд-Кобленц. Обстоятелството, че е той е натоварен с тази дейност има за резултат намаляване на неговата работа при възлагане на дела с 50%. В работата си той е подпомаган от съдебен служител. Ежедневно изготвя прессъобщения, които се публикуват на интернет страницата. Именно него търсят журналистите, когато считат, че даден случай представлява интерес за обществеността. От своя страна в работата с медиите господин Щам е категоричен, че не може да бъде дадена информация за пресата по даден казус, ако преди това страната, чиито права и интереси са засегнати, не е информирана за съдебния акт. Интересно и различно от българската практика, която ми е известна, е „задължението“ на пресаташето на германския съд да даде на представителите на медиите координати на адвокат на страната, за да могат журналистите директно да разговарят с представляващата дадената страна.

5. Електронно правосъдие

По наше искане извънредно в темите за работа бе включена темата за електронното правосъдие-наличието на електронна папка на делата, достъпа до нея на външни лица,подаването на жалби по електронен път, връчване на съобщения на имейл.Съдията Кристоф Бертхолд,който е натоварен от съдиите да отговаря за електронната обработка на делата ни запозна с извършваната електронна обработка на делата в Германия. Посочи,че 15% от жалбите,които постъпват в съда в Кобленц се подават по електронен път,както и че част от съобщенията на страните също се връчват по електронен път.В тази електронна система са включени всички общини,както и други институции,издаващи административни актове, подлежащи на съдебен контрол.Интересен факт е че едни от най-активните ползватели на тази услуга са адвокатските кантори.Според съдия Бертхолд в Австрия,за да бъдеш вписан като адвокат задължително следва да си включен в тази система за електронно правосъдие.За да бъдат избегнати злоупотреби и неправомерна обработка на лични данни на адвоката на всяка от страните по конкретно дело се дава парола за достъп така че адвокатът да може по всяка време да „ползва” електронната папка на делото.Така се дава възможност на страните едновременно да се запознават с делото като всеки от тях,на който е дадена парола за достъп може да чете делото от билото в кантората си.

Считам,че това посещение е изключително полезно за мен,тъй като ни дава възможност да заимстваме от добрите практики на административното правораздаване в Германия,което безспорно има изключително добри традиции.И в областта на европейското право и решенията на съда по казуси,поставени от германските съдии,има какво да научим и да прилагаме в нашата работа.Като административен ръководител намирам,че има какво да направя още,ползвайки опита на германските си колеги в областта на работата с медиите ,както и в областта на проучване обществените нагласи за работата на Административен съд-Велико Търново.

С уважение :/П/
/ М. Лазарова /